

OCENA Gledališka uprizoritev

Problem odprte ptičje kletke

ZALA DOBOVŠEK

Daniel Veronese: Teater za ptiče

režija **Eric Dean Scott**

Zavod Emanat

Španski borci

druga predstava, 4. 10. 2010

Ujeti odletijo in se potem vedno znova vračajo nazaj, svoboda je v okovih in ponavljanje vzorcev je ne samo neizbežno, ampak pomeni tudi najmanjši napor. Zaciclanost v problematična (ljubezenska) razmerja in transferno podajanje razdražljivega vedenja sta najpomembnejši iztočnici, s katerima upravlja sodobni argentinski dramatik Daniel Veronese v Gledališču za ptiče, pri tem pa like pošlne še v dodatno kompleksnost forme; sugerira razdor doslednega interpretiranja in možnost insinujacij podtika tudi zunaj vsebinskega okvira ter s tem vzpostavlja odprto, a zmuzljiv prostor menjave (zasebnih in igralskih) identitet.

Teater za ptiče v režiji Erica Deana Scotta, dramaturgiji Katje Praznik in produkciji zavoda Emanat je v prostorno in izpraznjeno areno, reistično obrobjeno s kosi pohištva (scenografija Barbare Kapelj), obenem tudi nekakšno metaforično ptičjo kletko odprtih vrat, združil nenavađen nabor nastopajočih z igralskimi in plesnimi miljeji – Majo Delak, Borisa Kosa, Erica Deana Scotta, Aljošo Ternovška, Ireno Tomažin

PRIZOR IZ PREDSTAVE TEATER ZA PTIČE FOTO NADA ŽGANIK

in Natašo Živkovič. Načrtovano plastenje principov izvajanja, s katerimi bi se lahko celostno dogajanje dodatno požlahtnilo, tokrat nima pravega izraza, saj se poskusi premeščanja privatnih karakteristik v fikcijo, denimo plesna gestika Maje Delak, osebne izjave Nataše Živkovič in pogosto kakor da breznamembno kolektivno postopanje po igralnem prostoru, vedno znova razpustijo in zarisujejo občutek blodnjaka – v neželenem tonu. Potencial preigravanja z identitetami se predvsem zaradi šibke obvladljivosti primarnih psihičnih profilov ne izpelje posrečeno, ostane le še pripovedna (dramska) zgodba in predstava se nehote zvrne na predvideno narativno raven.

Besedilo sicer operira z zanimivo strukturo časovne enigmatike, ki dramsko realnost neprestano in presenetljivo spodvija v lastne zanke. Začetni prizori se izkažejo za podvojeno fikcijo, nekateri dramski liki pravzaprav sami krojijo ustroj scenosleda, spiralno se odvijajo igre v igri, multipli značaji pa se razpirajo kot težko ulovljiv material. Poleg številnih zapletenih družinskih in ljubezenskih razmerij je pomenljiv element vsekakor poglavito seciranje t. i. izvirnega ustvarjalnega poligona, kjer se sarkastično razčlenjuje blišč in bedo gledališkega (produkcijskega) sistema. Poistovetenje izvajalcev in tudi občinstva z osrednjo zgodbo je tako

všteto že v izhodišču; provociranje s stiskami in hipno minljivimi vzhičenji gledališčnikov, prebijanje k javni uveljavljenosti in njihove popadljive intimne drame so momenti, kjer uprizoritev kreativno iztrži največji sporočilni izkupiček. Eden od namigov je gotovo jasen: tudi gledališče je ptičja kletka z odprtimi vrati, iz katere se lahko kadar koli odleti, vendar se pogosto ne. Zakaj že? '